

Ausztria mozgósít a polgárháboru ellen

Uj özönvíz

Kezdetben lehetett ilyen a világ, mint az 1933. esztendő tavaszán. Kezdetben, amikor még — amint az Irás feljegyezte — „az Úr lelke lebegett a vizek felett”. Ennyi kialakulatlanlás, ennyi forrongás, ennyi bizonytalanság és ennyi ismeretlen lehetőség egyszerre még nem zudult az emberi kultúrára és civilizációra és mindenre, ami ezek alá tartozik. A politikai, az erkölcsi, a művészeti és a gazdasági élet keresi és nem találja új, lehiggadásra módító, megfelelő kereteket: új, modern özönvízzel gyűltek fejünk felett a kis és nagy problémák tengerei és ezeknek dagálya átcsap a nacionalizmus és az elzárkózás gazdaságpolitikájának falain is, szűkőárrá dagasztva a tengereket és akadálytalanul gyűri maga alá a kontinenseket, a világrészeket. Ausztráliában éppen úgy megállt a termelőmunka, mint az amerikai kávéültvényeken, a kanadai búzának éppúgy nincs ára, mint a bányai kővérszemű termésnek, a munka értéke ezer százalékkal jobban devalválódott, mint a legjobb valutája a világtőzsdék spekulációjának s ha már kurzusról beszélünk, ma már azt sem lehet látni, hogy melyik politikai irány, célkitűzés, program és formula ígér megváltást követői számára?

Hiányzik a világból a józan, higgadt gondolkodás minden nyugalmas létfeltéte s az államférfiak, közgazdászok adott sémák kirajzolt figurái között járják nyaktörő táncukat. A technikai felfedezések XX. századának derekán, amikor már alig van pontja a földgolyónak, melyet ne ismernénk — úgy látszik, nincs egy talpalatnyi helye, melyen a reális kibontakozás folyamata lábát pillanatnyilag megvethetné. A népek lelki és gazdasági krízisének egyre zuhanó mélypontján a világpolitika nagyhatalmasságait napoleoni álmok kísértik és cézári ideológiák viszik még teljesebb romlásba. A vemhes Idő szörnyeszülött kísérleteket abortál Északon, Keleten, Nyugaton és Délen: csak hogy a kalandor condottieri helyett ma államok kötnek titokteljes megállapodásokat, észak-európai, dél-európai és középeurópai véd-, dac- és zsákmány-szövetségeket, sőt már a genfi Népszövetségnek is megszületett keleti karikatúrája: a tokiói Ázsiai Államszövetség. A diplomácia és a milícia szövetkezései közben pedig itt is, ott is eruptív defektussal tör ki egy-egy néptenger, tömegmozgalom iránytalan, de mindig rombolásra-kész mozgalmak s ha ebben a pillanatban széttekintünk csak Európa területén, nem tudnánk megmondani, hogy tulajdonképpen mi is vár Németországra, Lengyelországra, Ausztriára és Görögországra? Ennek a nagy Chaosnak hullámváltozása felől mintha végzetlenül hiányozna a világító értelem: hiányzik az Úr lelke, amely „ott lebegett a Kezdet vizei felett...” — de most a világot borító, miazmás ködből csak a hitleri, a stalinai, a caldariszi arcok fantómjai néznek le rájuk. Vajon ők lennének azok, akik utat váganak a sötétségből a világ népei számára?

Aligha. Az új, modern özönvíz tengerének csak merészebb s nyaktörőbb hajósai ezek, de a bolygó bárkákra nem szállhat le soha a megbékélt, boldog Noé békét-hozó, olajágas felhőgalambja. A békegalamb reliefé merevült Wilson amerikai, Briand európai mauzóleumának szürke homlokzatán s a genfi és a tokiói Karrikatura-Népszövetségek üléstermiben fehér és színes hadiszergvárosokkal táncszóznak a népek diplomatái. (J.)

Francia ultimátum a leszerelési konferenciához

Súlyos válság előtt a leszerelési konferencia. — „Leszerelésről csak a biztonság garantálása után lehet beszélni” — Franciaország követelése

Genf-ből jelentik: A leszerelési konferencia ma olyan krízis elé érkezett, amelynek leküzdése a legnagyobb nehézségekbe ütközik és amelyetől az egész leszerelési probléma megoldása függ. Ma került ugyanis tárgyalásra az az egyezmény, amely eltiltja a tankok, a nehéz tüzérség és a katonai repülőgépek használatát. A javaslatához elsőnek Nádolni német nagykövet szólt hozzá, aki hangsúlyozta, hogy a leszerelés kérdését nem lehet újabb biztonsági garanciák keresésével elodázní, nem lehet a lefegyverzett államokkal szemben újra a biztonság kérdését felhozni. A leszerelést komolyan kell venni és az első lépés a nehéz fegyverek megsemmisítése. Anglia delegátusa teljes egészében hozzájárult a javaslathoz és hasonló értelemben szólalt fel Torag na olasz delegátus is. Általános figyelem középpontjára emelte a hozzászólását Mas-sigli francia delegátus.

Franciaország képviselője beszédében valóságos ultimátumot adott a leszerelési kon-

ferenciának. Kijelentette, hogy leszerelésről csak a biztonság garantálása után lehet beszélni. Franciaország enélkül nem hajlandó egyáltalán leszerelésről beszélni, mindaddig, amíg három pontból álló követelését nem teljesítik. Ezek:

1. Az európai államok kölcsönösen támogatják egymást a támadó állammal szemben.
2. Az európai államok hadseregét egyesítik.
3. Nemzetközi ellenőrzés alá helyezik a fegyverkezést.

— Mindaddig, — mondotta a francia delegátus, — amíg ezt a három pontot valóra nem váltják, minden állam csupán a saját katonai haderejére támaszkodhatik. Tudom, hogy javaslatom bizonyos államok ellenkezését váltja ki. Ezekben az államokon nyugszik a felelősség a leszerelési konferencia sorsáért.

A delegátusok sorában mély benyomást tett a franciák ultimátuma és most izgalommal várják az ellenzéki államok választát.

Roosevelt javaslata az amerikai pénzügyi válság megoldására

Pénteken megnyitják a megbízható bankokat — A kormány ellenőrzése a bankok fölött — A banktörvény új kincstári jegyek kibocsátását teszi lehetővé

Az USA pénzügyi tragédiája tönkretette Hollywoodot

New-Yorkból jelentik: Az amerikai pénzügyi válság egyre súlyosabb következményeket eredményez a bank- és az ipari élet különböző területein. A hollywoodi filmvárosban például az összes filmgyárak készpénz nélkül maradtak, aminek következtében megállt a munka az egész városban. Az Universal City nevű filmgyár például tegnap végérvényesen be is szüntette működését és valamennyi művészeti és technikai alkalmazottjának felfmondott. Valószínű, hogy ma a többi filmgyárak is követni fogják az Universal City példáját.

Természetesen a váratlan események az egész filmvárosban, de elsősorban is a filmgyárak alkalmazottai között, óriási izgalmat keltettek. Ebben a pillanatban több, mint 100.000 ember maradt munka nélkül és a város gazdasági megrázkódása sokszorosan felülmúlja a néma-film bukása alkalmával bekövetkezett tragédiákat.

A készpénzhiánynak egy tragikomikus esetét is kolportálja az amerikai sajtó. Állítólag John Rockefeller, a világszerte ismert amerikai petróleum- és vasutkirályt is készületlenül találták a bekövetkezett események és Floridában, ahol történetesen golfozni volt, minden készpénz nélkül maradt a többszörös amerikai milliárdos. Rockefeller egyelőre úgy segített magán, — írja az amerikai sajtó — hogy „igérvényekkel” fizet, amelyeket a saját aláírásával lát el. Bizonyos, hogy a nagy John aláírása pénzt ér, de elképzelhetjük a Rockefeller esetéből kiindulva, hogy milyen helyzetben lehetnek mindazok, akiknek az aláírásuk kevésbé olyan jók, mint az öreg Johnnyé?

Oodin kincstári államtitkár egyébként kijelentette, hogy

az amerikai kormány lemondott az ideig-

lenes fizetési utalványok kibocsátásának tervéről.

Ezzel szemben úgy döntöttek, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel növelik a bankjegytorgalmat. A bankjegyalomány „plafonja” nagyon rugalmas, úgy, hogy ezt akár kétmilliárd dollárra is lehet emelni. Akárhogy is magyarázzák Amerikában, akármilyen szép közgazdasági műkifejezésekkel igyekeznek elrejtetni a lényegét, mégis ez az intézkedés nem egyéb, mint az infláció.

Ma ült össze az amerikai törvényhozás, amely elé Roosevelt elnök állítólag a következő tervet terjeszti:

Az államkincstár foglaljon le minden aranyat, az aranypénzt és aranyrudak kiszolgáltatását, valamint az arany-utalványok-

KORTNER

egyetlen fellépte társulatával március 12. vasárnap este a Városi Színházban. Színe kerül: Alfred Neumann: OROSZORSZÁG. Jegyek csekély számban Sándor Ferencnél

nak aranyra való beváltásának kötelezettségét függessze fel. A magánosok aranykészletüket bizonyos időszakokban kötelesek lennének átadni az államkincstárnak.

A hatóságoknak át kellene kutatni az összes páncrekeszeket és minden olyan helyet, ahol arany lehet. Az államnak meg kell kezdenie az ezüstvásárlást és növelni az ezüstpénz ezüsttartalmát.

Roosevelt elnök a kongresszus vezető tagjaival folytatott tanácskozás eredményeképpen a következő intézkedéseket léptette életbe:

1. Egész Amerika területén újra megengedik az egészséges bankok megnyitását. Ez pénteken történik meg.

2. A Glass-Steagel törvény és a Federal Reserve Bankok törvénye alapján, megengedik a bankjegyek szaporítását.

3. A legmesszebbmenő takarékosági intézkedéseket léptetik életbe.

4. Mélyreható programot dolgoznak ki a keresetnélküliek felségélyezésére.

A kongresszus minden valószínűség szerint megadja Rooseveltnek a kért felhatalmazást és ebben az esetben az elnök olyan hatalommal rendelkezik, mint amilyent Wilson a háború idején kapott. A Federal Reserve Bank egyébként engedélyt kapott arra, hogy szükség esetén négy hétig az aranyfedezetet 40 százalék alá süllyessze. Az újonnan nyomandó bankjegyeket arra használják fel, hogy a rendkívüli arany kikövetelések következtében a forgalomból kikerült pénzt átmenetileg pótolják és hogy a dollár árfolyamát hozzáillesszék a várható áremelkedésekhez.

Megkezdődött a kongresszus

Késő esti órákban jelentik, hogy kezdetét vette az Egyesült-Államok kongresszusának 37-ik rendkívüli ülészaka, amely Roosevelt elnök javaslatát tárgyalta a bankválság megoldása kérdésében. Roosevelt üzenete előadja, hogy február 30-án megszűnt az Egyesült-Államokban a bankok működése. A kormányra az a feladat vár, hogy újból működésre hívja az életképes bankokat. Ez csak úgy lehetséges, ha elfogadják az általa beterjesztett törvényjavaslatokat.

A javaslatok ellenőrzési jogot adnak a kormánynak a bankok felett, a betétek érdekében.

Az elnöknek a kongresszushoz intézett üzenete hangsúlyozza, hogy sürgős cselekvésre van szükség, mert csak így lehetséges a mielőbbi visszatérés a rendes üzleti élethez.

Titulescu királyi kihallgatáson

A külügyminiszter tájékoztatta az uralkodót a kül- és belpolitikai eseményekről. — Vélemény a leszerelési konferenciáról. — A berlini jugoszláv követ érdekes nyilatkozata

Bucurestiből jelentik: Az ország külügyminisztere, Titulescu Miklós tegnap éjszaka Genéből hazaérkezett. Több újságíró a külügyminiszter elé utazott, akiknek Titulescu a következőket jelentette ki:

— A leszerelési konferencia munkájában némi szünet állott be és ez lehetővé tette, hogy hazatérhessek. A kisanant új szerződéséről kell beszámolnom a Kamara és a szenátus külügyi bizottsága előtt és jelen kellennem a szerződés ratifikálási tárgyalásain a parlament két házában. Természetes, hogy előbb az uralkodónak és a kormánynak számolok be a kisanant új paktumáról és a külpolitikai helyzetről.

A belföldi állapotokról is megemlékezett a külügyminiszter és hangsúlyozta, hogy a külföld látja, hogy nálunk rend és nyugalom van és a kormány ura a helyzetnek. Ez mindenestre növeli a Románia iránti bizalmat. A leszerelési konferenciával kapcsolatban Titulescu megemlítette, hogy Románia elvben a leszerelés mellett foglal állást, de a békeszerződés nyolcadik szakasza értelmében, kéri biztonságának garantálását.

— A leszerelési konferencia — mondotta a külügyminiszter — tulajdonképpen két államcsoport harca. Az egyik csoport tenn akarja tartani Európában a jelenlegi nemzetközi politikai helyzetet, a másik csoport viszont meg akarja változtatni.

Titulescu külügyminiszter ma délután egy órakor kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, akit informált a kisanant-egyezménnyel kapcsolatban. Részletesen tájékoztatta az uralkodót a leszerelési konferencia jelenlegi helyzetéről is. Az uralkodó az audiencia után ebédet látta vendégül a külügyminisztert.

Itt emlékezünk meg arról, hogy a kisanant-államok között létrejött új egyezményről rendkívül érdekes nyilatkozatot tett Balugcsics berlini jugoszláv követ, aki hangsúlyozta, hogy a szövetkezés békés szándéku és nem irányul egy harmadik ország ellen.

— A kisanantnak az a törekvése — hangsúlyozta a jugoszláv követ — hogy függetlenítse magát Franciaországtól, mivel annak idején a franciák nem vették tekintetbe a kisanant államainak kívánságait a leszerelés és

a jóvátételek kérdésében. Az új szerződés meg akarja szüntetni a Franciaországgal szembeni alárendeltséget. Ez magától értetődik, hiszen az államszövetségnek sokkal nagyobb érdekei fűződnek az összes európai kérdések megoldásához, mint Angliának vagy Franciaországnak. Egyes kérdések az említett hatalmak számára csupán presztizs-ügyet jelentenek, Prága, Belgrád és Bucuresti számára ezek azonban a lét vagy nemlét problémájával egyenlőek. Így lehetetlenek a párisi szerződések meghatározásai, amelyek a kisanantot, illetve annak tagjait „korlátolt érdekeű hatalmaknak” jelölték meg. Természetesen nyilvánvaló, hogy a kisanant nem alkothat önálló gazdasági testet és szüksége van arra, hogy más államokkal is együttműködjék.

A Feketeszesz-ügy

egyik nagyváradi vádlottját felmentette az aradi törvényszék

Az aradi törvényszék második szekciójában tárgyalta a nagyváradi feketeszesz-ügy befejező részét. A nagy feketeszesz-pör tárgyalása idején, — mint ismeretes, — Stern Simon, az Egyesült Likörgyárak nagyváradi cég egyik igazgatója külföldön tartózkodott és így ügyében nem dönthettek. Elfogató parancsot adtak ki Stern ellen, azonban annak végrehajtására nem került sor, mert Stern önként jelentkezett. Jelentkezésekor bejelentette, hogy nem szökött meg, hanem betegsége miatt utazott külföldre és a debreceni tüdőszanatóriumban tartózkodott.

Ügyében ma tartották meg a főtárgyalást. Stern azzal védekezett, hogy nem folyt bele aktív módon a gyár vezetésébe, hanem csupán igazgatósági tagja volt a gyárnak és ritkán járt be az irodába. Nem tudott semmit az üzletvezetésről. Kihallgatták Grosz Mór aradi kereskedőt, Varga Antal pénzügyi főtitkárát, Fellner József, Spitz Bernát, Gutfried Emánuel és Augenstein József nagyváradi gyárosokat, akik megerősítették a vádlott vallomását. Herb ügyész vádbeszéde után dr. Raicu Aurel mondotta el védőbeszédét és Stern felmentését kérte. A bíróság rövid tanácskozás után meghozta ítéletét, amelyben felmentette a nagyváradi gyár igazgatóját a vád alól és az ítélet indokolásában kimondta, hogy nem látta bebizonyítottának a gyár igazgató aktív ténykedését a hamis bárcák felhasználása kérdésében.

Ausztria mozgósítás előtt

Puccsra készültek a szociáldemokraták — Kormánybiztos kerül Bécs élére — Riadókézszűtségben a katonaság

Bécsből jelentik: Ma délután az osztrák fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a szociáldemokraták puccsal akarják megoldani a belpolitikai válságot. Az utóbbi napokban Németországból a kommunista és szociáldemokrata agitátorok egész tömege érkezett Ausztriába, akik erőteljesen izgatnak az általános sztrájk mellett. A helyzet komolyságára jellemző, hogy a kormány elrendelte a bécsi és környékbeli helyőrségek riadókézszűtségbe való helyezését. A kormány egyébként el van szánva arra, hogy a rendbontó mozgalmakat minden eszközzel leverje. Hír szerint Seitz bécsi polgármestert a közeljövőben eltávolítják és Bécs város élére kormánybiztosként neveznek ki. A fővárosban egyébként rendkívüli izgalom uralkodik. A barna és vörös veszedelem elleni kormánypuccs erősen kiélezte a helyzetet, a vasúti pénztárakban már kapni lehet az ingyenes utazásra jogosító katonai behívókat. Ebből arra lehet következtetni, hogy a kormány a mozgósítási

tás tervével foglalkozik és hogy ezt szükség esetén a legrövidebb időn belül végrehajtja.

A nemzetgyűlést március 15-re összehívták. A fővárosban nagy izgalom uralkodik. A szociáldemokraták elhatározták, hogy a gyülekezési tilalom dacára is megtartják gyűléseiket. Hatalmas rendőri és katonai készültséget mozgósított a kormány, az utcákon teherautók száguldanak katonasággal megrakva és feltűnően sok a motoroskerékpáros katona. Nemcsak a bécsi, hanem az összes környékbeli helyőrségeket is mozgósították.

A kormány 75. mára tervezett szociáldemokrata gyűlést tiltott be, azzal az indoklással, hogy a gyülekezési tilalom életbelépett és a szociáldemokraták által tervezett demonstrációk veszélyesek a közrendre. A rendőrség minden intézkedést megtett annak érdekében, hogy a tilalom ellenére ne tarthassák meg a gyűléseket.

Czermák csikagói polgármester gyilkosa bírái előtt

Halálbüntetés vagy életfogytiglani fegyház.

Miami-ből jelentik: Roosevelt elnök me-renykője, Zangara olasz anarchista ma ismét bíróság elé került. Czermák csikagói polgármester halálával ugyanis megváltozott a helyzet, amennyiben Zangarának most már gyilkosságért kell felelnie. Az esküdtszék ma összeült. Anikor közölték Zangarával, hogy gyilkosságért vonják felelősségre, felugrott és a zsúfolásig megtelt tárgyalóterem hallgatósága felé fordulva, kiáltotta:

— Én Rooseveltet akartam megölni. Minden tőkést meg akarok ölni!

Védője arra hivatkozik, hogy Zangarának nem volt szándékában Czermákot megölni. Az esküdtszék csupán két büntetés között választhat: Halálbüntetés, vagy életfogytiglani fegyház.

Rohamosztog szállta meg a berlini tőzsdét

Az elnökséget lemondásra kényszerítik --- Folynak a további letartóztatások --- A császári idők programjával nyitják meg a birodalmi gyűlést

A mai napon is véres események játszódtak le Németországban

Berlinből jelentik: A kommunisták elleni hadjárattal kapcsolatban napok óta érdekes jelenség észlelhető Németországban. A kommunista-pártból nagyszámban lépnek ki a tagok és felvételüket kérik a nemzeti-szociálista pártba. A nemzeti-szociálisták gyanakodva figyelik ezt a mozgalmat és a legtöbb helyen visszautasítják a jövevények felvételét. Így történt Janka kommunista képviselővel is, aki kilépett a kommunista-pártból és azonnal megjelent egy nemzeti-szociálista gyűlésen. Itt azonban a belépést visszautasították és a képviselőt letartóztatták.

A birodalmi gyűlést — Funk dr. sajtófőnök kijelentése szerint — április 5. és 8-ika között hívják egybe. Az első, ünnepélyes ülést a potsdami helyőrségi templomban tartják meg. A következő gyűlések színhelyére vonatkozólag még nem döntöttek. A birodalmi gyűlés elé törvényjavaslatot terjesztenek, amelynek alkotmánymódosító jellege lesz, amennyiben a birodalmi gyűlés különleges felhatalmazást ad a kormánynak.

A birodalmi gyűlést egyébként az eddigektől teljesen eltérő formások között nyitják meg. A megnyitó ülésen Hindenburg birodalmi elnök is megjelenik és személyesen üdvözlözi a Reichstag tagjait, majd pedig átadja a szót Hitler kancellárnak, hogy kormányprogramját elmondhassa. Ez a forma teljesen hasonló ahhoz, amikor a császári időkben trónbeszéddel nyitották meg a birodalmi gyűlést. A birodalmi elnök az ünnepélyes megnyitó után Nagy Frigyes sírjára koszorút helyez és ezzel akarja dokumentálni, hogy az új idők a történelmi hagyományokban gyökereznek.

A február 28-iki szükségrendelet alapján ma letartóztatták a Német Béketársaság ügyvezető elnökét, Küstert és Lange nyugalmazott ezredesét, az elnökség tagját, aki tisztséget viselt az Emberi Jogok Ligájának elnökségében is.

Ma délelőtt nemzeti-szociálista rohamosztog jelent meg a berlini tőzsde előtt és ott órállásba helyezkedett. Ezután több nemzeti-szociálista bevonult a tőzsde épületébe és ott felszólította az elnökséget, hogy mondjon le. Az elnökség tagjai ezt vonakodtak megtenni és ekkor tárgyalások kezdődtek köztük és a nemzeti-szociálisták kiüldött tagjai között. Két óraker a rohamosztogok eltávoztak a tőzsde elől, később azonban rendőrtisztek érkeztek a tőzsde épülete elé. Az elnökség az eseményeket tudomásul vette, anélkül azonban, hogy azokkal szemben állást foglalt volna.

Müncheni jelentés szerint Hald miniszterelnök javaslatára Epp tábornokot, nemzeti-szociálista képviselőt a birodalmi kormány bajorországi főállambiztosnak nevezi ki. Politikai körökben biztosra veszik, hogy a bajor tartományi gyűlést a közeli napokban feloszlatták.

A német állami statisztikai hivatal jelentése szerint február második felében a munkanélküliek száma Németországban negyvenöt-ezerrel csökkent. Figyelemreméltó, hogy évek óta első ízben tapasztalják ezt a jelenséget. A statisztikai hivatal kimutatása jelenleg pontosan hatmillió munkanélkülről számol be.

Bajorország ismeretes ügyében érdekes fordulat történt, amennyiben ma megjelent a kormány hivatalos közleménye. A kommuniké szerint Epp tábornokot nem főállambiztosnak, hanem rendőrbiztosnak nevezték ki. A hivatalos közlemény megállapítja, hogy erre szükség volt, mert a bajor lakosság körében nyugtalanság uralkodott és a rendet s nyugalmat mindenképpen fent kell tartani. Ezzel a kinevezéssel Bajorország is rendőri ellenőrzés alá került Württemberg és Baden mintájára.

Epp tábornok, Bajorország új rendőrbiztosra ma kiáltványt adott ki, amelyben nyugalomra intette a népet. Felszólította, dolgozzon nyugodtan és közösítse ki magából az izgatókat. Leszögezte, hogy a kormány semmitől nem riad vissza a rend és nyugalom biztosítása érdekében és szigorú büntetéssel sújtja azokat, akik sztrájk érdekében izgatnak.

— *Aki a kormány ellen fegyvert fog — mondja a kiáltvány — fejével játszik.*

Schaumburg-Lippe tartományi gyűlését a kormány feloszlatta. Az új választások április 30-ikán lesznek.

Az angol kommunisták beolvadtak a szociáldemokrata pártba

Londonból jelentik: A belpolitikai élet nagy szenzációját pattantotta ki mai számában a Morning Post. Nem kisebb esemény történt, minthogy az angol kommunisták az internacionálé utasítására beolvadtak a szociáldemokrata pártba. Az angol kommunisták tel-

Tavaszi női és férfi szövet újdonságok megérkeztek

Legjobb minőségek!
Legolcsóbb árakban!

585

L. SCHUTZ Posztóáruházában.
Kérem kirakataimat megtekinteni!

Chemnitz-i jelentések szerint ma a nemzeti szociálisták egyik rohamcsapata megjelent a Volkstimme szociáldemokrata lap szerkesztőségében, ahol házkutatást tartott. A rohamcsapatot Landgraf György, a lap kiadója fogadta, aki tiltakozott a házkutatás ellen és kijelentette a csapat vezérének, hogy ledobja a lépcsőn.

Erre a vezér két lövést adott le Landgraf-ra, aki összeesett és néhány perc múlva meghalt.

Hasonló eset történt Bramschweigban, ahol a rendőrség lezárta a Volksfreund épületét. A lezárás alkalmával Saile János propaganda-vezetőt hat lövéssel agyonlőtték. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, történt-e hirtartás az épületben?

A rendtörvény módosítását nagy szótöbbséggel megszavazta a parlament

Cuza György és Calinescu alminiszter vitája — Az állampolgársági törvény módosítását követelik

Bucurestiből jelentik: A képviselőház mai ülésén Réthy Imre tanár, magyar gazdasági-párti képviselő két ügyben intéz kérdést a pénzügyminiszterhez. Kéri, engedtesse meg, hogy az ingatlanok átírási díjait a felek 12 részletben fizethessék meg, a súlyos pénzügyi viszonyok között az ingatlanforgalmat is akadályozza és az államkincstárnak is tekintélyes kárt okoz a felemelt átírási illetékeknek egy összegben követelt befizetése. Második közlésében arra kéri a pénzügyminisztert: intézkedjék, hogy az örökösödési illetékeket a pénzügyi hatóságok nyomban a hagyatéki tárgyalás befejezése után állapítsák meg, mert a mai szokásos késedelem mellett az érdekeltek sokszor igen nagy károkozásnak vannak kitéve.

Landau (zsidópárti) az állampolgársági törvény módosítását sürgeti. Mayer Ebner és dr. Marton Ernő képviselők már két ízben is a parlament elé hozták a kérdést és az igazságügyminiszter ígéretet is tett a törvény módosítására. A megígért javaslat azonban a mai napig sem készült el. Kérde a minisztert, hogy milyen stádiumban van a kilátásba helyezett törvényt módosítás és javasolja, hogy a Kamara külön bizottságot küldjön ki a törvényjavaslat előkészítésére.

Az ifjú Cuza párttársának: Ciolac cuzista képviselőnek mentelmi sérelmét teszi szóvá. Calinescu belügyi alminiszter utasítására két rendőrkomiszár az autóból emelte ki a képviselőt.

Calinescu belügyi alminiszter: Én ebben az ügyben már egyszer válaszoltam az Ön édesatyjának, aki sokkal intelligensebb embernek bizonyult interpellációja előterjesztésénél, mint Ön.

Cuza György: Nem az én intelligenciámról, hanem az Ön felelősségéről van itten szó, arról beszéljen!

Az interpellációk előterjesztése után folytatták a napirendi vitát, a Marzescu-féle

jesén megváltoztatták harcmodorukat és egy zászló alatt küzdenek a szociáldemokratákkal, akiknek rohamcsapatok lesznek. Rájuk vár a feladat a sztrájkokat és tüntetéseket megfelelő védelemben részesíteni.

rendtörvény módosításáról szóló javaslat tárgyalását. Itt Lupu dr. szólalt fel, aki sajnálatát fejezi ki a tegnapi incidens felett és szavait helyreigazítja olyan értelemben, hogy a grivítai munkásoktól nem katonatiszt követelt 1500 lejt a szabadlábahelyezésért, hanem egy ügyvéd, aki a hadseregnek csupán tartalékos tisztje. A grivítai vizsgálat gyors befejezését követeli, mert a munkásoknak nincs pénzük ahhoz, hogy valamennyi védőügyvédet fogadjon.

A Kamara többsége ezután 149 szavazattal 57 ellenében elfogadta a Marzescu-féle törvény módosítására vonatkozó javaslatot.

Itt írjuk meg, hogy Hegedüs Nándor magyarpárti képviselő törvényjavaslatot dolgozott ki a megyei, városi és községi tanácsok feloszlásával üzött politikai és közigazgatási visszaélések megakadályozására. A Hegedüs-féle javaslat lényege az, hogy a tanácsok feloszlását csak a központi revíziós bizottság mondhatta ki. Hegedüs ma délelőtt felkereste Mironescu belügyminisztert és az általa kidolgozott törvényjavaslatot bemutatta a miniszternek. Mironescu Hegedüs Nándornak megígérte, hogy a törvényjavaslatot a legrövidebb időn belül beterjeszti a Kamarának.

CORSO-mozgó mai műsora!

Henry Bernstein világhírű „Melo” c. műve után.

Az érzéki száj!

ELISABETH BERGNER, RUDOLF FORSTER
páratlanul álló művészete ismét lázba hozta a közönséget.

Ma d. u. 3 órakor!

BOJKOTT!

Érdekesztő diáktörönet!

Theodor Loos, Lil Dagover, Rolf von Goth
JEGY LEJ 8.—

Aradi szerzők előadó-estje szombaton az IPAROS OTTHONBAN

Előadás, novellák, versek, dalok, táncok. — Kitűnő szereplők. — Belépődíj 20 lej. — Előadás után tánc.

Nyolcvan millió lej értékű dollárt kínáltak eladásra Aradon...

A háromnapos pánik érdekes intimitásai — Beszélgetés egy aradi szakemberrel — Sikerült megmenteni a dollárt

Az Aradi Közlöny-ben szerdán és csütörtökön foglalkoztunk az Aradon váratlanul keletkezett dollárpánikkal és rámutattunk arra, hogy a nyugtalanságot és a dollárkínálatot elsősorban az Arad környékén lakó egyszerű földbirtokosok ijedelmé idézte elő és a keddi hetipiacra bejövő gazdák, valamint családtagjaik tömegesen hozták be a ládájuk fenekén évek óta nyugodtan pihenő 10—50 és 100 dolláros bankjegyeket, amelyeket úgy őriztek, mint a világháború alatt az aranykoronákat.

Az Aradi Közlöny munkatársa megállapította, hogy hétfőn, kedden és szerdán kb. 60 ezer dollárt — amelynek értéke 80 millió lej — kínáltak eladásra.

De annak csak kis részét vették meg, mert felesleges tökével nagyon kevesen rendelkeznek, másrészt pedig a külföldi nagy tőzsdék jegyzésének hiánya miatt ugyyszólván mindenki tájékozatlan volt és tartózkodó álláspontot foglalt el. A magánforgalomban olyan alacsony áron akarták megvenni a dollárt, hogy az eladók visszariadtak és 140 lejes árfolyamon nem adták el dollárkészletüket. Igen elegánsan öltözött hölgyek és urak számos helyen érdeklődtek, hogy 50—100-as dollárjaikat 160 lejes alapon megveszik-e, de erre kitérő választ adtak a felkínálóknak.

Egy aradi kiváló szakember esztörtökön közölte velünk, hogy a dollár rövid idő múlva visszanyeri néhány hónappal ezelőtti, 5.14-es zürichi kursusát. Csütörtökön Aradon már bizakodó is volt a hangulat a dollár iránt.

és azok, akik vásárolhatnak, 162 lejt is adtak volna a dollárért, de eladók nem jelentkeztek. A fentemlített szakember egyébként az alábbi rendkívül érdekes intimitásokat mondta el a dollárpánikról, amely Aradon három napig az érdeklődés középpontjában volt.

— Ön azt kérdezi — mondta Informátorunk — hogy az utóbbi három nap alatt az aradi bankokban levő ingatlantartozásokra dollárokkal törlesztettek-e, mert köztudomású, hogy évek óta nemcsak lejben, hanem külföldi valutákban is adtak kölcsönt az ingatlanokra. Őszintén kijelentem, hogy egyetlen dollárt sem törlesztettek, aminek az az oka, hogy az adósok legnagyobb részének nincs pénze, vagy ha van is, mindaddig nem akar fizetni, amíg törvényes eszközöket nem alkalmaznak velük szemben. A higgadtabb emberek különben sem siettek tudni dollárjaikon, mert hiszen a zürichi magánforgalomban is csak négy százalékot esett a dollár kursusa, a berlini zugtőzsdén pedig megtartotta régi árfolyamát.

Az összes európai nagy tőzsdék kiméletből nem jegyezték a dollár árfolyamát,

mert nem akarták azt a spekuláció által lerontani. Szakkörök rendkívül csodálkoztak azon, hogy a bucuresti-i tőzsde 145 lejes vételi kurzust állapított meg, amely miatt az országban a dollár körüli izgalom magasabb fokra hárított. Helyesebb lett volna, ha a hivatalos szervek a felajánlott dollárokat csak előlegeket adtak volna s akkor nem lett volna szükség a 145 lejes vételi árfolyamra. Pontos hivatalos adatok igazolják, hogy a dollár aranyfedezete az egész világon a legnagyobb. Bankjegyforgalma 7.2 milliárd, amelynek aranyfedezete 4.2 milliárd, tehát most is 60 százalék. De nemcsak a bankjegyforgalomhoz viszonyítva, hanem abszolút értelemben is 50 százalékkal nagyobb a francia valutáénak. Mivel Amerika az egész világnak hitelezője, teljesen kizárt dolog, hogy a legcsekélyebb százalékkal is szállítaná a dollár régi árfolyamát, mert hiszen az árfolyamleszállítás arányában Amerika kevesebb aranyat vagy más idegen valutát kapna adósaitól. B. L.

Két aradi elemista fiú kalandos szökése az országhatárig

Az aradi sziguranca különös foglyai. A kalandvágyó gyermekeket visszaadták szüleiknek

A mai anyagi küzdelmekkel teli, szürke és prózai világban, amikor a gyermeklelkek álmaikat a mesebeli szörnyek ijesztő képei helyett, a Krízis, Pénztelenség és Nyomorúság fantomjai háborgatják, valahogy jólesően hangzik annak a kis történetnek elbeszélése, amelynek utolsó fejezete az aradi sziguranca játszódott le ma délelőtt. Ez a történet ugyanis azt bizonyítja, hogy nem halt ki még a gyermeklelkekből a kalandok utáni vágy, előtűnik csillog még az ut, amely Meseország felé, egy szebb jövő megalapítása felé vezet...

Maria n Károly és Taferák Mátyás, két kis embercsemete, a pernyávaj elemi iskola növendékei, néhány nappal ezelőtt elindultak, ki, a nagyvilágba... Talán nem is olvasták Robinson kalandjait, Tamás urfi és Huckleberry Finn csinytevésait, sem a Kis Kalóz bolyongásait a távoli, csodás szigetvilágban, csupán olcsó ponyvafüzetek és elnyűtt ifjusági könyvek jutottak kezeikhez. Nem valószínű, hogy a ponyvairodalom sokat vitartott és lebecsmérelt „mérgező hatása” dobta volna ki a két elemista fiút a nagyvilágba, hiszen a küzdelmes élet mindennapi realitása falként tornyosult eléjük már apró gyermekkoruktól kezdve.

A két gyermek gyalog nekivágott egy harminc kilométeres utnak. Bokrok alján, istállóknak, csűrökben háltak a jó emberek környezetéből tartották fenn magukat. Fáradsa-

tatlanul, kitartóan meneteltek, esőben, sárban, hideg márciusi szélviharban... Mentek, menedégtek, amíg — eléjük nem meredt egy ilalomfa, egy láthatatlan vonal, amit úgy hívnak, hogy Határ... A gyermekek azonban semmit sem tudtak Trianonról, békeszerződésről, nemzetközi egyezményekről és nyugodtan átlépték ezt a határvonalat Lökösházánál, anélkül, hogy a határőrök észre vették volna őket.

Egy gazdálkodó házában kértek éjszakai szállást és azt mondták, hogy az egyik szomszéd községből valók és az éjszakai órákban nem akarnak nekivágni a többkilométeres utnak. A gazdálkodó gyanút fogott és jelentést tett a csendőrségen a két gyermek esetéről. A csendőrszobában azután szétfeszítették a gyermekek lelkében élő, boldogabb világról alkotott álmok: A két elemistát hazaszuppolták Aradra.

A kétségbeesett szülők ezalatt szalagáltak fűhöz-fához, hogy visszakapják elvesztett gyermekeiket: jelentést tettek a rendőrségen, ahol be is vezették a nyomozást a gyermekek felkutatására, de eredménytelenül. A két kalandvágyó fiú véül is az aradi sziguranca kötött ki, ahol átadták őket szüleiknek. A kalandoknak vége. Meseország két kutatója visszakérült a szürke, mindennapi életbe, de legalább annyit sikerült elérniük, hogy átlendültek a realitás nagy falán és bekukucskáltak a messzeségben csillogó távoli kalandok birodalmába...

FILM KÖZLÖNY

Elve hozzátok őket haza...

(A pokoli paradicsom)

Frank Buck expedíciós filmje a Central-moziban

Aki egyszer magába szívta az őserdők levegőjét, az nem tud többé szabadulni annak igézetétől... Az afrikai őserdők zizegő, rejtelmes rengetege, a nagyszabású, világsikert aratott dzsungel-drámák egész szériájának szolgált hátterül, azonban az Indiai Óceán csodálatos szigetvilága még sok kincset rejtget és az őstermészet varázsával nyugtízi le azokat, akik bemerészkednek ebbe a „Pokoli Paradicsomba”. Frank Buck, a világhírű állatszelídítő, aki a legnagyobb cirkuszoknak szállít állatseregletet, ritka példányait az őserdő állatvilágának: ebbe a pokoli paradicsomba vezeti a közönséget expedíciós útja során, amelyre hű kíséretével, Alival indul el. „Elve hozzátok őket!” jelszó alatt, Buck kíséretével Sumatra szigetének őserengetegében úti tábortát. Izgalmas kalandok, események szemlélője lesz: az állatvilág urai vonulnak fel előtte. A fekete párduc, a nőtény leopárd, a krokodil és az óriás-kigyó, elefántcsordák, vaddisznók és hatalmas bölénycsordák vívják egymás között ősi harcukat, amelyet a teremtés kezdete óta folytatnak... Ideg-feszítő jelenetek követik egymást: a párduc és a tigris harca, a kigyó és a krokodil élet-halálküzdelmé, végül az őserdők királya, a hatalmas tigris méri össze erejét az óriás-kigyóval. Közben pedig Buck eléri célját, a legszebb állatpéldányokat sikerül foglyul ejtenie és „élve szállítani hazájába...” Tudományos szempontból is értéket jelent ez a film: soha nem látott, ritka madarak és állatok felvonulása által. Az orrszarvu-madár, a proboscis-majom, a gibbons-majom, múzeumok számára indul utnak az Óceánon túlra. Frank Buck expedíciós-filmje egyedülálló a maga nemében.

Monte Cristo grófnője

Premier a Select-moziban

Monte Cristo grófnője — egyszerű kis kóristaleány, aki nem tudja beleélni magát abba a környezetbe, ahová sorsa helyezte el. Nagyvilági élet után vágyik és — megszököik a kórusból egyik kollégájával együtt. Egy svájci grand-hotelben szállnak meg és a szép Janette éli a nagyvilági nő pazar, mozgalmas életét... Nagyvilági, költséges életmódot folytató férfakkal találkozik és addig fut az álmok után, amíg — bele nem ütközik a keserves valóságba. A kártyavárak, álomalakok összeomlanak és gentlemannak hit szerelmeséről kiderül, hogy nemzetközi szélhámos, akit köröz a rendőrség. Izgalmas fináléba fut a cselekmény, amelynek minden mozzanata újszerű, érdekesítő. Brigitte Helm: Janette szerepében valóban az a nagystilű nő, aki megjelenése és komplikált egyénisége miatt, magasan emelkedik a szürke, mindennapi környezetből. Monte Cristo grófnőjének szerepében az álmok királynőjét játsza meg varázslatos modorában. Partnerei: Rudolf Forster, Gustav Gründgens és a kedves Lucie English, valamennyien művészetük legjavát állítják sorompóba a dráma sikerének érdekében.

UJ RENDELET

az idegenek ellenőrzéséről

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszterium újabb rendeletet adott ki az idegenellenőrzést illetően. Elhatározta a miniszterium, hogy a revíziós munkát június 1-ig be kell fejezni, az itt tartózkodási engedélyek különben akkor le is járnak. Az idegeneknek az új tartózkodási engedélyt április 1. és 20. között kell kérvényezniük 500 lej speciális taksa lefizetése után. Az alkalmazotti viszonylatban levő idegenek ittmaradhatóságát a munkaadóknak kell kérniük.

Feltűnően emelkedett a Maros vizállása

Talajviz tört fel Mikalakan — Nem kell veszélytől tartani — Több községet elöntött az árvíz a Regátban

A tavaszi esőzések beálltával országsszerte emelkedett a vizállás és ez már Aradon is éreztette hatását. A késő esti órákban elterjedt Aradon a hír, hogy

Mikalakát ismét árvízveszély fenyegeti.

A város mérnöki hivatalából nyomban szakértők szállottak ki a helyszínre és megállapították, hogy a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. Mindössze annyi történt, hogy az esőzések következtében

a Maros reggel óta egy méternyiit növekedett és a Mikalaka mellett elhúzódo réten talajviz tört fel.

Ez a talajviz azonban veszélytelen és a város már a holnapi nap folyamán 100 embert munkába állít, hogy egy levezető csatornát nyisson meg. Az esti órákban Botióc Elek dr. polgármester is végigjárta a partokat, amelyek mindenütt megerősítve, biztos védelmet nyújtanak az esetleges árvíz ellen. A mikalakai várnál mellett egy csatorna vezet a Marosba, amelybe viz szívárgott be, ez volt a tulajdonképpeni jelenség, amely megijesztette az ottani lakosokat. A holnapi nap folyamán ezt a csatornát is megnyitják, hogy a benne felgyülemlt víz akadálytalanul lefolyjon. A mikalakaiakat különben a mérnöki hivatal megnyugtatta, hogy semmiféle aggodalomra nincsen ok, mert még egy újabb háromméteres emelkedés esetén se lenne közvetlen veszély.

Itt írjuk meg, hogy busi-i jelentések szerint a Vaslui folyó kiöntött és elárasztotta a város mellyében fekvő külvárosait. A folyó a környéken is nagy pusztításokat végez. 5000 hektárnyi föld viz alatt áll. Több község izolálva van a külvilágtól. Osoi községben három paraszt eltűnt, azt hiszik, az árvíznek estek áldozatul.

Detektívregénybe illő fordulat az eladott aradi vizórák ügyének mai főtárgyalásán

Hogyan került a nyilatkozat a lefoglalt vizórákba — Gitta Agoston főügyész meglepetést keltő bejelentése

Váratlan fordulat történt ma a már detektívregényszerű fejleményekkel bíró gépüzemi vizórák ügyében. Mint ismeretes, az aradi rendőrség tettenérte Demian Illés és Pancotan György gépüzemi alkalmazottakat, amikor a város tulajdonát képező három vizórárt egy aradi ügyvétkészre eladtak. Négy hónapon át vezető bünyügyi vizsgálat, majd főtárgyalásra került a sor. Ekkor történt az első fordulat, amennyiben a vádlottak kijelentették, hogy tudták a fejleményeket, tisztában voltak azzal, hogy Kaufman Kamil volt gépüzemigazgató felbiztatására törbe akarják őket csalni és ezért előre felbontottak egy vizórárt és **abba nyilatkozatot helyeztek el.** A tárgyaláson nyomban felbontották a megjelzett vizórárt és abban tényleg nyilatkozatot találtak, amelyben a két gépüzemi alkalmazott kijelenti, hogy **szívesen belemegy a lopásba, de csak azért, hogy a bíróság előtt bizonyítsák be, mennyire üldözi őket Kaufman volt igazgató.** A váratlan fordulat nyomán elhalasztották a főtárgyalást, majd sorban hallgatták ki a legközelebbi tárgyaláson az ügyüket. Mára újabb meglepetést keltő fordulat állott be.

A tárgyalás elején felállott Gitta Agoston főügyész és újabb tanúkihallgatásokat kért elrendelni. Azt kívánja igazolni az újabb tanúkkal, hogy **a vizórák, amelyeket bünyjelekként lefoglaltak, heteken át állottak a vizsgálóbírói hivatal egyik szekrényén, őrizetlenül.** **Megtörtént, hogy véletlenséggel folytán abban a szobában, ahol a vizórák voltak, senkisémet tartózkodott,** ugyanakkor **azonban a vádlottak ott sértáltak a vizsgálóbírói hivatalosján.**

— Alapos és indokolt az a gyanu, — jelentette ki a főügyész, — hogy ezt a deklarációt a vizsgálat tartama alatt csempésztek be a vizórába, vagy pedig egyszerepen kicserélték a vizórárt, azzal, amely a nyilatkozatot tartalmazta.

Annak igazolására, hogy a vizórák őrizetlenül állottak a vizsgálóbírói hivatalban, a főügyész három aradi újságíró kihallgatását kérte elrendelni. Gitta Agoston főügyész ekkor tanukat jelentett be annak igazolására is, hogy a vádlottak a vizsgálat idején szoros összeköttetésben állottak a vizsgálóbírói hivatal egyik szolgáival, akivel látták őket egy aradi vendéglőben éjszakáról-éjszakára mulatni. Végül pedig kérte a törvényszéket, összesítse a vádlottak többi ügyével a vizóra-ügyet és rámutat-

Motorszolgák, Regatták, Turahajók, Vitorlásosoknak, Sandósinok, Összecsukható háliszák csónakok
ok-ör-ndü kivételén, a csó áron a

„NAUTICA“
hajóépítő üzemnél (Reghin) készülnek.
Bővebbet:

ALTSTADTER BÉLA
ARAD, Strada Episcopul Radu 19. v. Magyar-u.
Most adja fel rendelését, hogy csónakját a szezon kezdetére megkapja.

SZEDÜLÉS
 FEJFÁJÁS
 LÁTÁSI ZAVAROK
 FÜLZUGÁS
 SÁPADT ARC
 EBÉDUTÁNI BÁGYADTSÁG
 HOSSZU ÉS FÁJDALMAS EMÉSZTÉS
 RENDETLEN SZIV MŰKÖDÉS
 GÖRCSÖK
 HIDEG LÁBAK
AZ ÉRELMESEDESÉSEK JELEI.

Mindenki jól tudja, hogy az érlelmeszesedés nem egyéb, mint előrehaladt elváltozás a véredényekben, melyek falait valamely folyadék (mérreggel telített vér) folytonos érintése marja, úgyhogy megmerevednek és törékenyvé válnak. E betegség könnyen a sokkal veszélyesebb agyvérzéshez, máj- és vesemirigy-sorvadáshoz vezet. A legerősebbes meg kell ezt előzni! Tisztítsák meg vértől a rossz méregtől és főként a mindennél veszélyesebb húgysavtól! Mibelyt véredények megszabadulnak a rossz, savanyú anyagoktól, újból visszanyerik hajlékonyságukat és ruganyosságukat. E csoda beteljesüléséhez elegendő egy alapos URODONAL kúra, mely az érlelmeszesedés legsajátosabb különleges ellenszere, amint ezt Dr. Legerot, az algiri tudományegyetem híres professzora és physiologia-specialistája kutató kísérleti alapján megállapította.

URODONAL

megelőzi az érlelmeszesedést

Gyógyszerház és drogeriák árusítja

tott arra, hogy azóta Demian Illés terhére egy másik, — ugyancsak gépüzemi — lopást bizonyítottak be.

Pausesti Miklós védő szólalt fel ezután, aki kérte a bíróságot, utasítsa el a vád képviselőjének kérését, s mondja ki a főtárgyalás megtartását. Meglepetéssel hallotta a felsorakozott érveket és kijelentette, hogy az a körülmény, hogy a vizórák a viznygálat alatt, vagy az egyik szoba szekrényén állottak, vagy hogy a vádlottak együtt mulattak a szolgával, nem bizonyít semmit. Tripa Mihály gépüzemigazgató vallomásaiban leszögezte már, hogy a vizórák kibontása és újra leplombálása hosszú időt vesz igénybe, ahhoz műszerek kellenek, úgy, hogy **egyszeren lehetettenség a vizsgálóbírói hivatalban ilyen manipuláció.** Tiltakozott az ellen is, hogy összesítsen függetlenek egymástól. A felszólításra ismét Gitta főügyész válaszolt:

— Lehet, hogy védő urat meglepte Inditványom — jelentette ki — **most rajta a sor, hogy meglepődjön. Elégge meglepődtem én, a mikor néhány hónapos bünyügyi vizsgálat után a főtárgyaláson jöttek elő a vizórában elrejtett nyilatkozattal.** Az volt az igazi meglepetés. Ezt a két embert felfüggesztették, kibonták őket állásukból és egyetlen egyszer nem jutott eszükbe a négy hónap alatt a vizórában elrejtett vallomásukra hivatkozni. Ujra kijelentem, hogy **alapos a gyanu arra nézve, hogy a vizsgálat tartama alatt becsempésztek a vizórába a nyilatkozatot, vagy kicserélték a vizórákat.**

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza és hosszas megbeszélés után kibírdotta döntését, amelyben részben elfogadta a vád képviselőjének indítványát. **Elrendelte a három újságíró, valamint azok kihallgatását, akik együtt látták mulatni a vádlottakat a vizsgálóbírói hivatal szolgáival,** de elutasította az ügyek összesítésére vonatkozó javaslatot. A tárgyalást március 13-ikán, hétfőn folytatják és könnyen lehetséges ezek után, hogy újabb meglepetést keltő fejlemények állanak be.

H I R E K

Braun Csibi Aradon

beszél a NAC diadalmas turájáról

Az élet apró fejezetekből tevődik össze, — és Braun Csibi részére most lezárult egy jelenet, lezárult, de az emléke élni fog. Braun Csibi a NAC turacsapatával három hónapon keresztül járta a világot. Három hónap nagy idő és ezalatt a NAC tizenegy országot látogatott meg. Az aradi lapok közül az „Aradi Közlöny” volt az egyetlen, amely alkalmi tudósítónak levelei nyomán, a legrészletesebben beszámolt a nagyváradiai diadalmas turájáról, de az a rengeteg cikk és hír, amely lapunk hasábjain napvilágot látott, mind kevés a tengernyi élmény leírásához.

Három hosszú hónapig tartó ut után, Braun Csibi ma érkezett meg Aradra. Az átlomás ismert sportemberektől volt népes. Ott volt a klub népszerű elnöke, Markovits Sándornak vezetése mellett az AMTE egész drukkertábora és a négy órákor befutó nagyváradai vonatból kilépő Braunt a drukkerok és a játékosársai hatalmas ovációval fogadták. A kiváló játékos láthatólag meghatóta az ünneplés és a barátok szeretetteljes fogadtatása és Braun Csibi az uton nagy vonalakban változta a NAC diadalmas turáját.

— Örök életben vissza fogok emlékezni erre a gyönyörű utra, amelyet megtettem. A NAC csapata abban az összetételben, amelyben a meccsekot sorra játszottuk, kiváló. Nem tudom, kit emelek ki, de a legelső helyen az Aradról elszármazott Czinczert kell megemlítenem. Ez a kapus kétségen kívül a legjobb kapuvédője Romániának, aki most valóban konkurrenciánélkül áll. A veterán Rónay, akire az AMTE még mindig büszke, fenomenális játékot produkált. Bodola stílusa briliáns, nála nagyobb tehetség nem igen futott a hazai pályákon. Kocsis is pompás volt, Kovács, Glanczmann és Remmer mind-mind kiváló teljesítményt nyújtottak. Moravetznek a válogatásban lennie a helye, Bartha Józsa még mindig olyan nagystílusú, mind egykoron, Chirot a szokatlan poszton elsőrangú volt, a tartalék Krausz is jó volt. A legnagyobb teljesítménynek az Admirát verő marseillei Olimpique ellen elért 3:3-as döntetlent tartom. Nagyjelentőséget tulajdonítok a profibajnok Lille elleni döntetlen, sőt Casablancában a marokkói válogatott legyőzésének is. A huszonöt mérkőzésből 16 izben válogatott ellen vettük fel a küzdelmet. Összesen 21-szer győztünk, négy izben döntetlent játszottunk, 110 adott góllal szemben 23-at kaptunk.

Közben már hazatértünk Braun Csibi lakására, a kiváló játékos kipakol és a bőröndök tartalma mind-mind a nagy utról beszél. Előkerülnek a külföldi lapok, amelyek sorra Braun Csibi nagy tudásáról számolnak be.

— IDÓPROGNÓZIS: Délkeleti légáramlással hűvös idő. Helvenként, de inkább csak nyugaton kisebb esőzések.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 5, negyed 8 és negyed 10 órákor.

CENTRAL MOZGÓ: ÉLVE HOZZÁTOK ÖKET HAZA... Frank Buck világhírű expedíciós regényének németül beszélő filmváltozata. A rettenthetetlen vadász elkalauzolja a közönséget a málfi dzsungelbe és bemutatja, miként fogják el hallatlanul izgalmas körülmények között a legrikább, legveszedelmesebb fenevadakat, hogy elevenen kerüljenek a különféle állatkertekbe és cirruszokba. (Premier).

SELECT MOZGÓ: MONTE CHRISTO GRÓFNŐJE, Németül beszélő énekes vígjáték. Történik a Semmeringen, Csodálatos helyszíni felvételek, tempós cselekmény, irappáns happy end — BRIGITTE HELM és RUDOLF FORSTER — ennél igazán nem kell többet tudni, annak, aki kellenesen, jól szórakozva akar eltölteni két órát.

— Japán terjeszkedik. Tokióból jelentik: A japán sajtó hivatalosan közli, hogy mongol zavargások esetén a japán hadsereg megszállja Csaihat tartományt. Ez az intézkedés a katonai felügyelet nevet kapná és arra szolgálja, hogy a Csahattal szomszédos Jehoi tartomány nyugalmát biztossítsák.

Emberölésért másfél évre ítélték egy aradi rendőrt

Véres verekedés — emberhalállal — A rendőr vallomása — Fellebbezett az elítelt —

Az elmúlt év augusztusában véres verekedés történt Arad egyik külvárosi uccájában. Buculie Mihály aradi napszamos ittas állapotban bement az ugyanabban a házban lakó Mitra János rendőr lakásába és sértegetni kezdte. Éles szóváltásra, majd verekedésre került a sor, amelynek folyamán mindketten az udvarra kerültek ki. A verekedés folyamán a napszamos halálosan megsebesült és néhány nap múlva belehalt sérüléseibe. Mitra János rendőr elhen halált okozott súlyos testi sértés címén indult meg a büntügyi eljárás és az aradi törvényszék Popescu—Alexandrescu-tanácsa ma tárgyalta a halálos végű verekedés ügyét.

Mitra János elmondotta, hogy nem volt szándékában súlyosan megverni a napszamos, csupán ki akarta dobni lakásából, majd amikor ez megtörtént, Buculie a torkát szorongatta és önvédelemből cselekedett. Kihallgatták az ügy tanuit és a kihallgatások során érdekes jelenet történt. Az egész tárgyalás alatt zokogott Buculie özvegye, aki az öt ért súlyos veszteségről panaszkodott. Csupán kihallgatása alatt derült ki, hogy három éve nem élt együtt az áldozattal, aki már régen más asszonnyal lépett közös háztartásra.

A tanúk kihallgatása után sor került a perbeszédre. Gutunoiu ügyész súlyos ítéletet kért és megállapította, hogy jogos önvédelemből szó sem lehet. Rámutatott arra, hogy Buculie a földön feküdt, amikor Mitra megrugdosta hasát és ennek következtében állott be a halál. Kövess László dr. az özvegy lépéseit

— Hegyi Andor házasságot köt és Budapestre költözik. Az aradi uritársaságok kedvelt, fiatal tagja, Hegyi Andor, aki fia Hegyi Albertnek, a legrégebb aradi volt textil-nagykereskedőnek, néhány nap múlva elköltözik Aradról. A rokonszenves Hegyi Andor eljegyezte Sarlós Magda urleányt, egy régi budapesti férfdivatárkereskedő leányát akivel a napokban megtartja esküvőjét és azután társként az apósa üzletébe lép. Az Aradról távozó fiatal kereskedő, aki az édesapja cégének több éven át beltágja volt, Ausztriában végezte a textil-szakiskolát és bizonyára szép sikerei lesznek a magyar főváros üzleti köreiben.

— Székelyudvarhely magyar polgármestere. Székelyudvarhelyről jelentik: Székelyudvarhelyen ma polgármesterválasztás volt. A választáson két jelölt állt egymással szemben: dr. Réthy Imre, aki 13 szavazatot kapott és Sebestyén József, akit a román—magyar közös listán jelöltek és aki 9 szavazatot kapott. Székelyudvarhely polgármestere tehát dr. Réthy Imre lett.

— Elhízott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víz a máj és a végbél felé irányuló vértórdulásoknál, valamint aranyérmél és prostatatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— CSAK AZ AZ IPAROSGÉD KAP EGYÉVES KATONAI SZOLGÁLATI JOGOT, AKI AZ IPARISKOLÁT TELJESEN ELVÉGTE. Bucurestiből jelentik: Mihailescu, a munkügyi miniszterium vezérigazgatója a következő nagytartósságu kijelentést tette: Ismeretes, hogy az iparosgédek is megkapják az egyéves katonai szolgálattal kedvezményt, de ez csak azokra áll fenn, akik valamely középiskola négy osztályának elvégzése után lesznek iparostanoncok és az iparostanonciskola mindhárom osztályát elvégezték. Az ilyen módon szerzett képesítés ugyanis majdnem egyenlő a középiskola elvégzésével.

ben 2000 lej temetési költséget és havi 300 lej életjáradékot kért, majd Lepa Valér dr. védőt tiltakozott a polgári kártérítés megítélése ellen. Védő beszédében az egyik terhelő vallomást boncolgatta és kijelentette, hogy az nem fogadható el, mert a tanu érdekelt az ügyben. (Még a tárgyalás előtt arra igyekezett rábeszélmi a többi tanut, valljanak ők is terhelőn. Hivatkozott arra, hogy az áldozat aznap este feleségétől bajonettjét kérte, mert le akart számolni a rendőrrel.

— Rendőrvért akarok inni! — kiáltoata és az asszony egyenesen megszökött a bajonettel, hogy elkerülje a bajt. Buculie ezután behatolt Mitra lakásába és verekedést produkált.

— Ha élve marad az áldozat, — jelentette ki Lepa dr. — ő is a vádlottak padjára kerül most, ebben a bűnpörben.

Végül hivatkozott arra, hogy a verekedés során Mitra is megsérült, tehát beigazolást nyer ezzel is a jogos önvédelem kérdése. A rendőr az utolsó szó jogán felmentést kért, majd a bíróság tanácskozássra vonult vissza. Hosszas tanácskozás után kihirdették az ítéletet, amelyben bűnösnek mondotta ki a bíróság a rendőrt halált okozott súlyos testisértés elkövetésében és ezért másfél év börtönrre ítélte. Az áldozat özvegyének hatszáz lej kártérítést ítélt meg, míg többi követelésével polgári utra utasította. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a rendőr büntetlen előéletét és az áldozat provokáló magatartását. Az elítelt fellebbezett az ítélet ellen.

— Eljegyzés. Paszternák Bözsike (Temesvár), Hirschfeld Jenő kereskedő (Arad) jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Egy örült vendéglős rémtette. Bécsből jelentik: Véres eseményeket idézett elő Neuburgban ma egy elmeháborodott vendéglős. A délelőtti órákban behatolt Vencel Vilmos vendéglős lakásába Oberst Károly, a vendéglő előző bérlője. Oberst revolverrel Vencelnére és az ott tartózkodó szolgálóra több lövést adott le és mindkettőjüket súlyosan megsebesítette. Ezután a szomszéd szobába rohant és Vencelnék az ágyban alvó leányára süttötte el fegyverét, akit azonban a golyók nem értek. Oberst ekkor benzines üveget dobott az ágyra, amelyet felgyújtott, majd pedig öngyilkosságot követett el és meghalt. Tettének oka a bosszu volt, de amint a vizsgálat folyamán megállapítást nyert, elmezavar vett rajta erőt és tettét ilyen állapotban hajtotta végre.

— Meghalt Vajda László ismert író. Budapestről jelentik: A zsidó kórházban 56 éves korában meghalt Vajda László, aki 12 évig volt a Magyar Színház igazgatója. Vajda évtizedekig működött Amerikában és Németországban, mint író és rendező.

— A budapesti színházak és kabarék heti műsora. Operaház. Péntek: Tosca. Szombat: Don Pasquale. Pesti Karnevál. Vasárnap: Walkür. — Vigaszínház. Szombat és vasárnap este: A pénz nem minden. Péntek és vasárnap délután: Naplemente előtt. — Magyar Színház. Szombat és vasárnap este: Rulett. Péntek és vasárnap délután: Éjjeltől hajnalig. — Belvárosi Színház. Minden este szombatig: Rendkívüli kiadás Szombat és vasárnap este: Házassággal kezdődik Vasárnap délután: Irja hadnagy. — Kamaraszínház. Péntek, szombat és vasárnap d. u.: The English Players színtársulat vendégjátéka. — Király Színház. Minden este és vasárnap délután: Kadétszereltem. Pesti Színház. Minden este és vasárnap délután: Zsákbamacska. — Andrassy-utí Színház. Minden este és vasárnap délután: Tisztelet a kivételnek. Teréz körúti Színpad. Minden este, szombat és vasárnap délután: Tempó, szerelem. — Bethlentéri Színpad. Minden este és délután: Timosa. — Royal Orfeum. Minden délután és este: Steiner Simi és jazz-zene-kara. — Komédia Orfeum. Minden este és vasárnap délután: Tempó Hungaria. Salamon Bélával.

SPORT KÖZLÖNY

Ezen a héten dől el: emelik, vagy nem a sportadót

Sportképviselők akciója a javaslat ellen — Taraly másfélmillió lejt vett be a kincstár a sportadóból

A romániai sportéletet létében megtámadó sportadójavaslatot ezen a héten tárgyalják le. Annakidején, amikor nyilvánosságra került, hogy a romániai sportélet ellen milyen támadást készít elő a pénzügyi javaslat, akkor a szövetség azonnal megmozdult, azonban arról nincs tudomásunk, hogy ennek a megmozdulásnak azóta milyen eredményei voltak.

Természetes, hogy a sportképviselők is kiveszik részüket abból a nagy munkából, amelyet a javaslat elleni tiltakozás igényel. A sportképviselők élén különösen Jaga Livius dr. bányászati képviselő, a Nyugati Liga elnöke szorgoskodik, aki már eddig is nagyon sok adatot gyűjtött össze a javaslat elleni nagyszabású tiltakozáshoz. A képviselő elsősorban is a külföldi viszonyokat tanulmányozza és ki kívánja mutatni, hogy olyan országokban, ahol a sport sokkal fejlettebb, mint nálunk, a fizikus egyáltalában nem olyan szigorú, mint például Romániában.

Igaz, hogy Franciaországban például szintén tíz százalékot rónak ki adóul a sporteseményekre, azonban azt sem szabad elfelejteni, hogy abban az országban az idén is negyvenmillió frankot vettek fel a költségvetésbe sportcélokra, amivel szemben nálunk ilyen célokra egy banit sem szántak. Így tehát a franciaországi sport helyzete még a tíz százalékos adó mellett is sokkal kedvezőbb, mint a román sporté.

A képviselő ettől függetlenül a belföldi viszonyokat is tanulmányozta és megállapította, hogy az elmúlt esztendőben az öt százalékos

sportadóból a kincstár másfélmillió lejt szedett be. Ezzel szemben az idén, ha tényleg kétszeresére emelik fel az adót, egész biztosan kisebb lesz a jövedelem, mert egyrészt a viszonyok állandóan rosszabbodnak, másrészt pedig a javaslat által súlyosan érintett sportegyesületek rendezvényei korántsem hajtanak majd annyi jövedelmet, mint az elmúlt esztendőben. Ilyen körülmények között tehát a Madgearu-féle javaslat voltaképpen a sportjövödelmek csökkenését eredményezik a remélt emelkedés helyett.

A sportképviselőkön kívül az ellenzéki vezetők is a javaslat ellen kívánnak állást foglalni. Lupu dr., Argetoianu és Mirescu szintén nyilatkoztak már ebben a kérdésben és valamennyien megegyeztek abban, hogy ez a javaslat döntő csapást mérhet a romániai sportéletre, tehát nem is kívánják azt elfogadni, sőt minden erejükkel küzdenek majd ellene. Ilyen körülmények között tehát a Madgearu-féle javaslat ellen meglehetősen élénk áramlat alakult ki.

A parlamenti csatától azonban őszintén szólva nem sokat várunk, ha szavazásra kerül a sor. Inkább azt reméljük, hogy mielőtt a parlament elé kerül a javaslat, különböző közbenjárások addig hoznak valami eredményt. Ez a hét tehát sorsdöntő lesz a román sport életében. Tulzás volna azt állítani, hogy ezzel a javaslattal áll vagy bukik a román sport, azonban bizonyos, hogy olyan súlyos csapás lenne számára a javaslat elfogadása, amelyet nagyon nehezen tudna kiheverni.

Jugoszlávia nyolcas csapatokkal mezei futóbajnokságot rendez a Balkán-államok részére

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi sportélet egy új trófeával gazdagodott. A jugoszláv Atlétikai Szövetség ugyanis közölte a bucaresti-i szövetséggel, hogy a Balkán-államok részére egy új kupát irt ki, melyért az egyes szövetségek nyolcas mezei futócsapatai küzdhetnek.

Az első versenyt a jugoszláv szövetség április 16-án rendez meg Belgrádban és azon a Balkán-államok nyolc versenyzőből álló csapattal indulhatnak, amelyből az első négy helyezettet fogják pontozni.

A versenyt azonban csak az esetben fogják a Balkán-bajnokságért tartani, ha azon legalább három nemzet csapata vesz részt, ellenkező esetben annak csak egyszerű nemzetközi verseny jellege lesz.

A jugoszláv szövetség a román csapat részére határtól-határig díjjal utazást és három napi ellátást biztosított, ami olyan kedvezmény, akik az első mezei futó Balkán-bajnokságon az ország színeit fogják képviselni.

A számbajöhető futókat április 2-ra Bucuresztbe fogják összegyűjteni, ahol próbaversenyt jelölnek ki véglegesen azokat a versenyzőket, akik az első mezei futó Balkán-bajnokságon az ország színeit fogják képviselni.

O Vasárnap Bucuresztben játszik le a Nemzeti Bajnokság első mérkőzését. A Nemzeti Bajnokság első tavaszi mérkőzését a fővárosban vasárnap játszik le a CFR és a nagyszabású Soiml csapatai. A mérkőzésnek különösen a vasutas csapatra van nagy fontossága, mert annak megnyerése nélkül esetleg kérdésessé válhat a döntőbe jutása.

Tökés Anna perli

a budapesti Vigszínházat

Budapestről jelentik: Tökés Anna, a Vigszínház népszerű művésznője, akinek magasra ívelő karrierje Aradról indult el, szerződésfelbontás és kártérítés címén beperelte a Vigszínházat. A művésznő az utóbbi időben ugyanis mellőzöttné érezte magát s ezért most választott bíróság kinevezését kéri a szerződés felbontásának ügyében. Tökés Annát három évi szerződés köti a Vigszínházhoz s most tölti ott második évét. A kollektív szerződés alapján azt kéri, hogy választott bíróság mondja ki szerződésének felbontását és ítéljen meg számára kártérítést. Tökés Anna már be is nyújtotta keresetét a Színészszövetséghez, amely áttette a Színigazgatók Szövetségéhez, úgy, hogy a jövő héten — hír szerint, már meg is lesz a tárgyalás Tökés Anna és a Vigszínház ügyében.

Készül az új nyári menetrend

Csalódást hozott a tarifacsökkentés

Május 15-én lép életbe az új nyári menetrend, amely — hír szerint — nem veszi figyelembe a nyári időszámítást. Az új menetrend összeállítására vonatkozólag a közlekedésügyi miniszteriumban Mirto miniszter elnöke alatt már több megbeszélést tartottak. Az új menetrend-tervezetet rövidesen szétküldik az egyes vasutagazgatóságokhoz. A temesvári vasutagazgatóság arra törekszik, hogy a nyár tartama alatt minél több motorvonatot állítson be, mert ezeknek üzemi költségei jelentősen alacsonyabbak. A motorvonatok beállítása a közönség szempontjából is előnyt jelent, mert utasaik nemcsak az általános tarifacsökkentésben részesülnek, hanem még további huszonöt százalékos kedvezményt is kapnak. Ez a kedvezmény minden olyan gözmozdonnyal vontatott vonatra is érvényes, amely olyan pályán közlekedik, ahol motorvonatok is futnak. A vasuti tarifa leszállítása különben bizonyos mértékben csalódást váltott ki az utasok körében és főleg azt rosszalják általánosságban, hogy — az átlagban 15—20 százalékos leszállítást jelentő díjszabáscsökkentéssel kapcsolatban — a CFR. vezérigazgatósága megszüntette a jól bevált, közkedvelt körjegyeket, amelyek átlagban 40 százalékkal olcsóbbak voltak a rendes jegyeknél és módot adtak az ut megfizetésére is.

Rotterdamban 4:2-re győzött a magyar válogatott

Rotterdamból jelentik: A magyar válogatott futbalcsapat Háda—Korányi, Biró—Lyka, Sárosi, Lázár—Markos, Cseh, Teleki, Barátky. Serényi felállításban 4:2 (2:2.) arányban győzött a belga Baert bíraskodása mellett 25.000 főnyi közönség előtt a rotterdami városi válogatott csapat felett.

A rotterdamiak hatalmas iramot diktáltak, ami eleinte igen nagy zavart keltett a magyar csapat soraiban. Két és fél perc múlva már vezettek a hollandok (0:1.) Alig egy perc elteltével Háda elnézi a labdát, a rotterdami jobbösszekötő belső kapufát lö, ahonnan a hálóba pattan a labda. (0:2.)

Most kezdik magukat a magyarok összehozni és nyugodtabban játszani. Serényi kitűnően centerez Cseh elé, aki azonban kapufára lött. A 13. percben Cseh a Markostól kapott labdát gyönyörűen befeljelte. (1:2.) A hollandok a magyarok technikai fölényének tudatában rámenős, jobban mondva ráfekvő stílusban dolgoznak. A labdától nem tudtak megválni. Játékuk így rendszeriellen volt. A magyar csatársor ezzel szemben magas labdákkal játszott és ez a taktika bevált. Cseh a 28. percben a Serényitől kapott labdával, nagyszerű lövéssel kiegyenlített. (2:2.)

Rengeteg gólhelyzet maradt kihasználhatlanul. Cseh az utolsó percben egészen a kapuig vitte a labdát, de mellé lött, holott a kapus sem volt helyén. A II. féldőben szél ellen játszott a magyar csapat. A 6. percben Csehtől Markoson és Telekin át Serényihez került a labda, aki védhetetlen gólt lött. (3:2.) Most korner a magyar kapu előtt. Háda kivédte. Cseh sokat driblizik. Serényire annyira ráállt a jobbhatvéd, hogy alig tudott szabadulni tőle, majd egy sikeres Cseh—Teleki-kombinációból Teleki a 34. percben belőtte a negyedik gólt.

Röviddel ezután kitűnően védte a kapus Serényi fejelését. Ezzel kihasználhatlanul maradt az utolsó gólhelyzet. A hollandok veszélyes lefutása is sikertelen maradt. Cseh rugást

kapott a játék végén s kiállt. Titkos ugrott be helyette, de csak pár pillanatig játszhatott.

A csapat a mérkőzés végeztével azonnal elutazott Budapestre. A meccs anyagilag igen jól sikerült.

O Ping-pong akadémia a Hakoah S. C. megrendezésében. Szombaton este 8 órai kezdettel a Hakoah S. C. asztali-tenisz szakosztálya a klub helyiségében egy ping-pong akadémiát rendez, melyben a klub klasszis-játékosai vesznek részt, valamint ennek a keretében kerül előtérre a ranglista-bajnokság első helyének kérdése is Popp II. román bajnok és Szántó között. Egyébként a következő játékok kerülnek lebonyolításra: Steiner—Stein 8 évesek, Szerényi—Luktvák, Ponta—Albert (exhibis), Popp II—Szántó (ranglista-döntő), Pisó Liane—Dr. Salamonné, Popp II. Albert—Ponta—Szántó és Pisó—Albert—Ponta—Dr. Salamonné bemutatás mérkőzések. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

O Romániába ajánlják a Libertas. A bécsi I. profiligában szereplő Libertas romániai mérkőzésekre ajánlják. Meisl Hugó, a híres osztrák futballvezér melegen ajánlja a Libertast.

O Az osztrák csodacsapat kapusa, Hiden vakbélgyulladásban megbetegedett, úgy, hogy azonnal meg kellett operálni. A beteg az operáció után igen jól érzi magát és orvosai remélik, hogy még a tavaszi szezonban résztvehet a futballmeccseken.

— Kresz, a válogatott német futballkapus belépett a Dresdner Sportklubba, mert azt reméli, hogy így hamarabb gyógyul meg. Kreszt francia profi kirándulásáért érte az elhárítás.

O A bécsi Hakoah vasárnap Mausner révén (FAC ellen) elérte 400-ik gólját, amióta az I. osztályu bajnokságban szerepel.

O Ki kapja az olimpiai serleget? A júniusi bécsi olimpiai kongresszus, amely tárgysorozatában az amatőrizmussal, a berlini és a téli olimpiai játékokkal a kajak- és vitorlásversenyek bevezetésével, és a legközelebbi kongresszus színhelyének megállapításával foglalkozik, dönt az Olimpiai Serleg odaítéléséről. Ezt a serleget az az egyesület, vagy egyén nyeri, aki az olimpiai négy évben a legtöbb szolgálatot tette az olimpiai eszmének. Magyar eddig egy van a győztesek között: a Magyar Athletikai Club. Ezidén favoritként Los Angeles városa, valamint a Japán Úszószövetség jön szóba a díj odaítélésénél.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nagyfontosságú megegyezést kötött Románia és Jugoszlávia

Megindult az állatkivitelünk Jugoszlávián keresztül — Nagy anyagi és kulturális előnyökhöz jutott a román állam

Románia és Jugoszlávia között már évek óta elintézetlen nagy ügyek miatt megindult tárgyalások fejeződtek be most Romániára nézve igen nagy sikerrel. Belgrádban két hónapon át tárgyalt az a bizottság, amely a két ország között fennálló vitás kérdéseket végérvényesen elintézte. Romániát Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelő képviselte, aki most tért vissza és elmondta, hogy

Jugoszlávia szabad utat engedett a romániai élőállatkivitel számára. Ez különösen Aradot és a Bánságot érinti igen kedvezően, mert ez a terület az erdélyi élőállat-export központja.

Néhány nappal ezelőtt a Bánságból már megkezdtek a szállítást Olaszország felé, legközelebb pedig Görögország és Egyiptomba fognak szállítani. Megállapodott még a két ország abban is, hogy a jugoszláv területeken lévő községek birtokában maradt zombolyai

és nagyszentmiklósi kórházakat, valamint 80 kilométer hosszú utvonalt és 2700 hold szántót, legelőt, Románia kártalanítás nélküli visszakapja. Ezeken kívül közel 10 millió lej készpénzt is kap Jugoszláviától. A két ország határa melletti vármegyék és községek nyugdíjait a két állam közösen fizeti. A szerbek bánáti kivonulásuk alkalmával tudvalevőleg igen nagy értékű közigazgatási és bírósági letéteket vittek magukkal. Ezeknek ellenértékét Jugoszlávia most kifizeti, ami azonban még birtokában van, azt visszaszolgáltatja tulajdonosaiknak. Olyan jugoszláviai községekben, amelyekben legalább 20 román tanköteles gyermek lakik, a jugoszláv állam román nyelvű iskolát alapít. A verségi gimnáziumban román tannyelvű osztályokat is létesítenek, ha megfelelő számu román tanuló jelentkezik. Előkézségek kulturájának javára ugyanilyen jogos és igazságos rendszert vezetne be.

Bünvádi feljelentés a legnagyobb román gyár bécsi főrészesvényesei ellen

A Steg egyik részvényesének érdekes panasza

Nagy feltűnést keltő panaszt nyújtott be a bécsi büntetőbíróshoz egy bécsi lakos, aki valamikor nagy vagyon felett rendelkezett. A feljelentést „kereskedelmi hűtlenség” címén tette meg a Steg (Statsbahngesellschaft) bécsi új igazgatótanácsa ellen. Ennek az órlási vagyону kereskedelmi és ipari vállalatnak Európa több államában alig felbecsülhető értékű birtokai, bányái, erdőségei vannak. Több évtizeddel ezelőtt Krassószörénymegyében is háromezer hold őserdő és igen sok házat szerzett s megalakította a resica nagy vas- és acélbánya s gyáruzemeket, amelyek az impériumváltozás után természetesen romániai pénzcsoporthoz tulajdonába mentek át, de azért a Steg-nek is sokmillió lejes érdekeltisége van a

Resica-részvénytársaságnál. A bécsi feljelentő azzal vádolja a Steg r. t. új igazgatótanácsát, hogy meg nem engedett módon, a fizetéképtelen Creditanstalt tulajdonjogából 230 ezer Steg-részvényt átjárt az új Steg részvényeseinek: három romániai vállalatnak a kezére. Emiatt ezek a romániai vállalatok birtokába jutottak a Steg részvénytöbbségének, még pedig 50 százalékkal alacsonyabb árfolyamon, mint ahogy 1931. májusában a tőzsdén a részvényeket jegyezték. A Steg-ből alakult „Resica”-részvényeknek névértéke 500 lej és már néhány év óta nem fizet osztalékot. A bucaresti-i tőzsdén a részvények árfolyama most 167-175 lej között áll. A Resica részvényesei között aradi és aradkörnyéki lakosok is vannak.

= **A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület** szűkebb mültra tekint vissza, amely idő alatt a legtehetősebb és legnagyobb pénzügyes sorába került. Még az 1932. évi súlyos viszonyok között is igen kedvező üzleti eredményt ért el. Nagyszerű mérlegében 1:76 millió pengő tiszta nyereséget tüntet fel, amely lehetővé teszi 5 pengő osztalék kifizetését és a tartalékok további gyarapítását. Teljes egymillió pengő osztalékot fizet ki, a rendes tartalékalapnak 150.000 pengőt, az ingatlan értéksökkenési tartalékalapnak száz ezer pengőt, jótékonyági célokra 15.000 pengőt, a tisztviselők jutalmazására 90.000 pengőt fordít, 182.000 pengőt az 1933 évi nyereség és veszteség számlára visz át. A pénzügyes, az eddig bevált szokásnak megfelelően, mindennemű betétigényt, a felmondáshoz való jogának igénybevétele nélkül, elégitett ki a múlt évben. A váltótárcában visszaesés mutatkozik, mert az adósok önkéntesen törlesztenek, de az üzletlenség miatt újabb hiteletet kevesebben vesznek igénybe. Az intézők a kötelezettségeiket pontosan teljesítő váltóadósoknak engedelményeket nyújtott. A vidéki pénzügyesekre kiterjedő visszszámítolási üzletágban a Pesti Hazai Első T. türelemi álláspontra helyezkedett. Az egyesület fő üzletágainak 1932. december 31-i álladékát a következő számadatok tüntetik fel: betéti könyvecskére elhelyezett betétek 72.334.808,93 P. folyó- és csekkszámán elhelyezett betétek 42.117.720,65 P. egyéb hitelek összes 8.247.627,85 P. az egyesületnél elhelyezett összes tőkék 122.700.157,43 P. a váltótárca 74.722.874,93 P. az értékpapírokra adott előlegek 2.887.509,02 P. az adósok egyéb fedezetek alapján, valamint nyitott hitelek és különféle adósok 26.082.565,16 P. jelzálogkölcsönök 60.321.995,18 P. községi kölcsönök 9.066.442,74 P. forgalmibauzelet jelzálogkölcsönök 20.552.401,42 P. forgalombauzelet egyesületi záloglevelek 33.018.300,70 P. az értékpapírtárca 8.768.046,42 P.

= **Adófizetés Aradon az árverési hirdetmények után.** Csütörtökön az első kerületben 150 ezer lejt fizetett be, amelyből 40 ezer lejt a forgalmiadó, a többi pedig egyenesadó.

— **Erélyes akció a városi adók behajtására.** A város vezetősége elhatározta, hogy a városi adók beszedésére egy újabb, erélyes akciót indít. A városi adóilletékek behajtása eddig igen lassú tempóban folyt és most elhatározták, hogy a legközelebbi időn belül hajtják be az adótartozásokat

Galacban kikötőt építenek a csehek

A román kormány nagyfontosságú határozata a csehszlovákiai áruk vámmentes behozataláról

Nagyjelentőségű határozatot hozott a minisztertanács, amely tegnap Vaida Sándor miniszterelnök elnöke alatt ülést tartott. Bucuresti-i jelentés szerint az ülésen résztvettek a kormány összes tagjai. Két igen fontos ügyben kellett döntenie a kormánynak. Az egyik Csehszlovákiának az a kérése volt, hogy Galacban szabad hajózási zónának alapját vehesse meg.

Csehország ugyanis a saját gyáripari cikkeit a Dunán és a Fekete-tengeren át Törökországba, a Balkán-államokba, sőt Azsiába is akarja szállítani és ehhez a nagy gazdasági programhoz szükséges van Galacban olyan cseh kikötőre, ahonnan a keleti államokba hajón szállíthassa a saját cikkeit. A minisztertanács megadta ehhez az engedélyt és ezen az alapon Csehszlovákiából a galaci kikötő csehszlovák zónájába vámmentesen tognak gyári cikkeit

Nem titok, hogy miért népszerű az utóállamok legrégebbi riportlapja, az

ERDÉLYI ÉLET

mert mindenről és mindig csak az igazat írja, — mert megalkuvás nélküli harcossága a közérdeknek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, Szt. László-uca 2. szám.

Háromezer aradi házadófelebbezés tárgyalását kezdik meg ma a pénzügyigazgatóságon

Pénteken délután 4 órakor az aradi pénzügyigazgatóság 12. sz. szobájában kezdődik az első számú házadófelebbezési bizottság tárgyalása, a második számú bizottság ülései pedig március 20-án kezdődnek. Az első számú bizottságban valószínűleg a népszerű és nagy tudású Hargot törvényszéki főelnök, vagy Orezeanu törvényszéki elnök, esetleg Ramontana fog elnökölni. A pénzügyigazgatóság részéről Caba Gyula adminisztrátor, az adózók képviselője Putici András veszendő részt. A kincstári delegált Doctor Vazul osztályfőnök, aki néhány napig tartó betegségéből már felgyógyult.

Az első nap kb. 50 ügyet tűztek ki tárgyalásra. Ugy az első, mint a második felebbezési bizottság két-két hónapig fog ülésezni, amely el, tehát a benyújtott felebbezések száma megközelíti a háromezretet.

= A minisztertanács megállapította a cukorrépa árát. Bucurestiből jelentik, hogy a cukorgyárosok és répatermelők bizottsága már befejezte tanácskozásait és annak eredményét a minisztertanács elé terjesztette, amely megvizsgálta a termelők és gyárosok panaszait és a következő határozatot hozta: Az 1933-34. évi cukorkampanyára az egész országra érvényes vagyononként 5700-7300 leiben állapította meg a cukorrépa árát. Ez az összeg minőség szerint értendő. A minisztertanács megszüntette azt a rendszert, hogy a gyárosok a répa árát a kész cukor árától tették függővé. A most következő időnyben egész Romániában 80.000 holdat vetnek be cukorrépaival.

= A temesvári gabonapiac tegnap is üzletlenn volt. Árak változatlanok: 6-buza 77-78 kg. 640 lej, új-buza 70 kg. 590-595 lej, 72 kg. 610-615 lej, új-475 kg. 610-615 lej, 360 kg. zab 230 lej, új-tengeri 145-150 lej, 6-tengeri nincsen, muharmag 135 lej, köles 160 lej, napraforgómag 355 lej, tökmag 510 lej, lucerna 24 lej, lóheremag 18 lej, burgonya wolmann 175 lej, őszi rózsza 210 lej, nyári rózsza 240 lej, korpá zsák nélkül 135 lej, liszt 30-70-es kismalmi zsákkal 930 lej, 4-es kenyérliszt zsákkal 900 lej, lábliszt zsák nélkül 175 lej száz különként, a bánsági feladóállomásról.

szállítani. A csehek Galacban vámhivatalt építenek, amely a csehszlovákiai árukat fogja elvámolni, amelyeket ők a keleti államokba küldenek. Ennek az elosztó-állomásnak a helyét a kereskedelmi és ipariügyi miniszterium jelöli ki, amely után a csehek Galacban megkezdik az építkezést. Ezzel Románia még szorosabbá teszi a kapcsolatot Csehszlovákiával.

A minisztertanács ezután a román-magyar kereskedelmi szerződés előkészítésével foglalkozott

és megállapodott annak alapelveire nézve, a melyeknek szigorú betartására utasítja az ez ügyben tárgyaló román bizottságot. A román-magyar bizottság március 15-én kezdi meg tárgyalásait Budapesten, ahová a román delegáció elutazik. A tárgyalás több hetet veszigénybe.

